

מסורת הש"ס

כל המנחות באות מצה פרק המישי מנחות נד.

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פט"ו מהלכות
הרות הלכה ד'
ב מ"י פ"ח מהלכות
פסוקי הלכה ד'
ג מ"י פ"ד מהלכות
טומאת אולתין הלכה ט'
ד מ"י פ"ד מהלכות
טומאת אולתין הלכה ט'
ה מ"י פ"ד מהלכות
טומאת אולתין הלכה ט'

שיטת מקובצת

א] הפסוקים עין חסד לעיל
ב] ר"ע ר"ב ע"א: ט] זבוב
לפחות: ט] ויהוה מכאן
ולחבא אלמא כמות שהוא
עשירי משעריין דאי לכמות
שהיה היו (לה טורו) ליה
טכאן אפי' מכאן ולהבא:
ז] והשתא אתי ביה מדרבנן.
ח] לר"ל לר"י (דמן) [מן]
ההרהר ודיק דבצינו למירמי
כי פליגי בכוון שצמח חזרו
ותפת: יוח"ט: ט] ואסורה
מישום דשאר לטעמא אבידא
ולא בטל כחו ס"ד ואח"כ
מה"ד דחמץ מגור ומזה
מגור לא הוי בינוני והוי:
ז] מה"ד דקשה לקמיצה יתיר
ממנחת חומטא: ז] נפחה ריש
הוי קמח ואם
היה: ט] תיבתה היא כפלא
קמחה ליש: ז] בשר בהמה
זקנה: ז] בביצה ותמנשת
וכרן ועפר על פחות ומכביצה
שכן דרך בשר: ז] שיהן: ז] רב
וה' יתכן: ז] לקיש אכרי:
ז] מדרבנן מי איכא:
ז] אולתין בכביצה:
ז] לרבנן אמרה ליה: ז] יוסי
כדיעה כהה דהוה ארז חמן
אין השתויל בודר כן הוה
אומר הכא אין:

דבזבזא מנאן ואילך לישו ל כלחבא זבזבזא כששמרה שלא תחמץ
מיירי דרבנן ומימה דבסוף כל שעה (פסחים ט). משמע דמי פירות אין
ממתינין כלל דלאמר אפי' לא לימך אגיגה תרמי שובלי צבדי הדדי ואמר
אפי' הא לא חבבא דלצינונא וקופא אכירא ורבה שרי בתרייהו דמי פירות

אין ממתינין ועוד שרי הם ומיקא
במשחא ומלחא ומפרש ר"מ דכשנילושה
במי פירות בפני עצמן בלא מערובת
מיס אין ממתינין אצל כי איכא מיס
צדדיהו ממתינין וכן מוכח לקמן
במתיני' בפירוקן (דף טז: ז) א] דלמתינין
לרבות ט] מנחות ונסכים לחימוץ ופריך
מנחת נסכים מי פירות אין ממתינין
אמר ט] ר"ש אומר היה ר' יוסי הגלילי
מנחת נסכים מנגבלה צמים וכשרה
פירוש ופיון דליכא מיס צבדי שמן
יכולה היא להחמץ והא דלאמר ר"ש
בן לקיש צב' כל שעה (פסחים דף לה.
ט) עיסה שנילושה ציין ושמך ודבש
אין חייבין על חימוץה דמי פירות
אין ממתינין ומשמע כרת הוא לליכא
הא לאו איכא דחמץ נוקשה הוא ואמרינן
נוקשה צעיינה בלאו דכרץ לאוקמא
דליכא מיס צבדה דכלל מיס אין
מחמץ לר"ש בן לקיש מדקדק לטעמי
לקמן מנגבלה צמים וכשרה ואי
ממתינין ואפילו לא הוי אלא חמץ
נוקשה חשיב חמץ לענין מנחות כדלמר
לעיל מדלקי עליה חמץ הוא אלא
ודאי בתערוצת מיס איירי ואפ"ה
ליכא כרת דנוקשה היא צמחמה
בפסחים והא דלאמר כפרך אלו עובדין
(שם דף מז.) חומץ האדומי דרמו
ציה שערי צ"ל שבתחמלו השעורין
צמים תמילה דאי לאו הכי תו לא
ממתינין וצירושלמי משמע דמי פירות
אפי' צפני עצמן ממתינין דלאמר
צירושלמי כפרך כל שעה ר' יוסי אומר
שרה שעוריס צמים אס דמכבצוה ררי
אלו אסורות שריין צחומץ מותר מפני
שהחומץ נומתי ר"ש בר רבי יתחק היה
לו יין קוסס יהב צבויהו צמח צבין
דחמץ אמת לקמיצה דרי' מנחם אמר
ליה כרץ אתה לצער חד מן אילין
צבית ציירי הוה ליה גרבל דמשחא

רבי כהנא מפני. משום רבי חיינא בן תרדיון אמרו ממתינין: פסוח.
של תרומה: שרסקו ונסנו. לעינת מולין: לימא ר' חיינא היא.
דלמר חימוץ מעליה הוא ואימתכה דלחממה צברומה ואסורה ה':
נוקשה. לטון רעוע כלומר חמץ שפל: א] מנחה חוטא. חריבה היא
וקשה לקמץ שלל היא הקומץ חסך
(ב) כשהוא מוחק בגודל מלמעלה
וזכאלעבו קטנה מלמעלה נוטר מן
הקמח יותר מדי: מנגבלה צמים.
ותהא נומה לקמץ דרחמנה לא אכר
אלא שמן: ר' יתחק סבר כמות שהוא.

ב) בתפוחים משום רבי חיינא בן גמליאל
אמרו מחמציין רב כהנא מתני לה כרבי חיינא
בן תרדיון כמאן אולא הא דרנן ב' תפוח שריסקו
ונתנו בתוך העיסה וחימצה הרי זו אסורה
כמאן לימא רבי חיינא בן גמליאל היא ולא
רבנן אפי' תימא רבנן גהי דחמוץ גמור לא
הוי נוקשה מיהא הוי א"ר אילא אין לך
הקשה לקמיצה יותר ממנחת חומטא רב צחק
בר אבדימי אמר כמות חומטא מנגבלה במימ
וכשרה לימא בהא קא מיפילגי דמר סבר
כמות שהן משעריין ומר סבר לכמות שהיו
משעריין לא דכולי עלמא כמות שהן משעריין
ובהא קא מיפילגי דמר סבר במאי חריבה
חריבה משמן ומר סבר חריבה מכל דבר:
תנן התם ב' יבשר העגל שנתפח ובשר זקנה
שנתמעך משתערין לכמות שהן רב ור' חייא
ורבי יוחנן אמרי משתערין כמות שהן שמואל
ור"ש ב"ר ריש לקיש אמרי משתערין לכמות
שהן מיתרבי בשר העגל שלא היה בו
כשיעור ותפח ועמד על כשיעור טהור
לשעבר וטמא מיכן ולהבא מדרבנן אי הכי
אימא סיפא וכן יבפגול וכן בנותר אי אמרת
בשלמא דאורייתא היינו דאיכא פיגול ונותר
אלא אי אמרת דרבנן פיגול ונותר בדרבנן מי
איכא אימא וכן בטומאת פיגול וכן בטומאת
נותר סד"א הואיל וטומאת פיגול וטומאת
נותר דרבנן היא כולי האי בדרבנן לא קנה
עבוד רבנן קא משמע לן ת"ש בשר זקנה
שהיה בו כשיעור וצמק ב' פחות מכשיעור
טמא לשעבר ב' וטהור מיכן ולהבא אמר
רבה כל היכא דמעיקרא הוה ביה והשתא
לית ביה איה לית ביה וכל היכא דמעיקרא
לא הוה ביה והשתא ז' הוה ביה מדרבנן
בי

א] מנחה חוטא. חריבה היא
וקשה לקמץ שלל היא הקומץ חסך
(ב) כשהוא מוחק בגודל מלמעלה
וזכאלעבו קטנה מלמעלה נוטר מן
הקמח יותר מדי: מנגבלה צמים.
ותהא נומה לקמץ דרחמנה לא אכר
אלא שמן: ר' יתחק סבר כמות שהוא.

הגהות הב"ח

א] (ב) נמח למנות שהיו מתינין:
(ג) רש"י ד"ה נמח וכו'
מכר כי כשהוא: (ד) ר"ח רבי
יתחק וכו' ומכר קמחו דאי
ס"ד כמות שהן פלג וכו':
(ה) ר"ח לאו שם זקנה של
כמה: (ו) ר"ח וכו' וכו':
למנות שהיו דלחיה וכו' שכן
בשר דעיי: (ז) ר"ח כולי האי
וכו' הוה אלא דיה היה
שעורל:

רבינו גרשום

תפוח של תרומה שריסקו.
הענינה של חולין: גרשום.
עשה שריקושה ונמח וכו'.
חמץ גמור ולא צבד: יתיר
מנחת נסכים חמץ לאו שריקו
סולח יבש קשה להרות
שלא חסיר או אלא יתיר:
רב יצחק אמר אין בה קושי
שיאם מנגבלה צמים
ואח"כ קומצה כשהייתה ובהר
גיבול אין בה קושי ולפי
שיאם מנגבלה צמים ואח"כ
קומצה כשרי' ובהר גיבול
אין בה קושי: א] אילא סבר
לכמות שהן (שהי' שרי' קודם
ע"י שהיה קמח משעריין
הקומץ ואילו קמץ לאחר
גיבול שפא היה כשהו או
רבה ונמא הקומץ יתר או
חסר הקומץ קמח: ורבי יצחק
סבר כמות שהוא עשוי
משעריין וכי קמץ לאחר
גיבול שפיר קמץ: בשר
העגל שנתפח. שכן רב
שהוה רבה קמחיה: ובשר
הזקנה מפתע משעריין
לכמות שהן קודם שנתפח
איה היה בו כביצה מטמא
טומאת אולתין: ה' הוה
לישעבר. אם נגבה בו טומאה
קום שנתפח טהור לפי שלא
היה בו כשיעור: וכן בפגול
ונותר שלא היה בו שיעור
בתחילה ותפח ועמד על
כשיעור הייב כרת ואוכלו:
פיגול ונותר מדרבנן מי חייב
כרת מדרבנן: ה' הוה
וטומאת פיגול ונותר דרבנן
דבטא את הידים
כדאמרין בבסי' פסחים
דגורו משום צעלי חושרי
כחנה: כולי האי בדרבנן
לחמירי דלמתינין כמות
שהן:

גו אורכא חטיי שאל ב' א] לרבא אמר חזיל גרין מה דתחומיהו ע"כ
ירושלמי ושמו כל הני סברי כאפי' דלאמר ממתינין אפילו צפני עצמן
שלא חבבא דלצינונא וק"ל כרבא דשרי וליפירי זה מנחם ללוש
עיסה צביצים בפסקא וצבלד שלא יערב צמים אצל מלח שרי כמו
והויקא דליכא מיסחא ומילחא ומיכו יש לנטות ולהחמיר לעולס
אפילו בלא מיס נהי דחמץ גמור לא הוי נוקשה מיהא הוי והא דשרי
צבא חבבא דלצינונא משום דמי פירות אין ממתינין קסבר כיון דאין
ממתינין חמץ גמור לא גזור להחמיר ולמוש דילמא נפקי מיס מנח
וצלע אידך משום דמילחא דלא שכיחא הוא דאס' היו ממתינין חמץ
גמור כיון שיש בו כרת היינו חוששין אש"ג דלא שכיחא הוא דדחיק
גו אורכא חטיי שאל ב' א] לרבא אמר חזיל גרין מה דתחומיהו ע"כ
ירושלמי ושמו כל הני סברי כאפי' דלאמר ממתינין אפילו צפני עצמן
שלא חבבא דלצינונא וק"ל כרבא דשרי וליפירי זה מנחם ללוש
עיסה צביצים בפסקא וצבלד שלא יערב צמים אצל מלח שרי כמו
והויקא דליכא מיסחא ומילחא ומיכו יש לנטות ולהחמיר לעולס
אפילו בלא מיס נהי דחמץ גמור לא הוי נוקשה מיהא הוי והא דשרי
צבא חבבא דלצינונא משום דמי פירות אין ממתינין קסבר כיון דאין
ממתינין חמץ גמור לא גזור להחמיר ולמוש דילמא נפקי מיס מנח
וצלע אידך משום דמילחא דלא שכיחא הוא דאס' היו ממתינין חמץ
גמור כיון שיש בו כרת היינו חוששין אש"ג דלא שכיחא הוא דדחיק

צב' כל שעה (פסחים דף לה.
ט) עיסה שנילושה ציין ושמך ודבש
אין חייבין על חימוץה דמי פירות
אין ממתינין ומשמע כרת הוא לליכא
הא לאו איכא דחמץ נוקשה הוא ואמרינן
נוקשה צעיינה בלאו דכרץ לאוקמא
דליכא מיס צבדה דכלל מיס אין
מחמץ לר"ש בן לקיש מדקדק לטעמי
לקמן מנגבלה צמים וכשרה ואי
ממתינין ואפילו לא הוי אלא חמץ
נוקשה חשיב חמץ לענין מנחות כדלמר
לעיל מדלקי עליה חמץ הוא אלא
ודאי בתערוצת מיס איירי ואפ"ה
ליכא כרת דנוקשה היא צמחמה
בפסחים והא דלאמר כפרך אלו עובדין
(שם דף מז.) חומץ האדומי דרמו
ציה שערי צ"ל שבתחמלו השעורין
צמים תמילה דאי לאו הכי תו לא
ממתינין וצירושלמי משמע דמי פירות
אפי' צפני עצמן ממתינין דלאמר
צירושלמי כפרך כל שעה ר' יוסי אומר
שרה שעוריס צמים אס דמכבצוה ררי
אלו אסורות שריין צחומץ מותר מפני
שהחומץ נומתי ר"ש בר רבי יתחק היה
לו יין קוסס יהב צבויהו צמח צבין
דחמץ אמת לקמיצה דרי' מנחם אמר
ליה כרץ אתה לצער חד מן אילין
צבית ציירי הוה ליה גרבל דמשחא

ר"ש בן לקיש לטעמי מנגבלה צמים אפי' ג
צב' כל שעה (פסחים דף לה.
ט) עיסה שנילושה ציין ושמך ודבש
אין חייבין על חימוץה דמי פירות
אין ממתינין ומשמע כרת הוא לליכא
הא לאו איכא דחמץ נוקשה הוא ואמרינן
נוקשה צעיינה בלאו דכרץ לאוקמא
דליכא מיס צבדה דכלל מיס אין
מחמץ לר"ש בן לקיש מדקדק לטעמי
לקמן מנגבלה צמים וכשרה ואי
ממתינין ואפילו לא הוי אלא חמץ
נוקשה חשיב חמץ לענין מנחות כדלמר
לעיל מדלקי עליה חמץ הוא אלא
ודאי בתערוצת מיס איירי ואפ"ה
ליכא כרת דנוקשה היא צמחמה
בפסחים והא דלאמר כפרך אלו עובדין
(שם דף מז.) חומץ האדומי דרמו
ציה שערי צ"ל שבתחמלו השעורין
צמים תמילה דאי לאו הכי תו לא
ממתינין וצירושלמי משמע דמי פירות
אפי' צפני עצמן ממתינין דלאמר
צירושלמי כפרך כל שעה ר' יוסי אומר
שרה שעוריס צמים אס דמכבצוה ררי
אלו אסורות שריין צחומץ מותר מפני
שהחומץ נומתי ר"ש בר רבי יתחק היה
לו יין קוסס יהב צבויהו צמח צבין
דחמץ אמת לקמיצה דרי' מנחם אמר
ליה כרץ אתה לצער חד מן אילין
צבית ציירי הוה ליה גרבל דמשחא

א] מנחה חוטא. חריבה היא